

Komentari na Nacrt pravilnika o opštim uslovima za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja

Član 12.

Potrebno je precizirati i dodatno pojasniti na koje „odgovarajuće obaveštenje“ Agencija upućuje operatore koji obezbeđuju pasivnu infrastrukturu drugim operatorima, a koje je navedeno u članu 12. Nacrta pravilnika. Neophodno je pojašnjenje u skladu sa kojim članom Zakona o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu: Zakon) i predmetnog Pravilnika je potrebno postupati prilikom dostave „odgovarajućeg obaveštenja“.

Član 15.

Imajući u vidu tehnološku neutralnost koju prepoznaje važeći Zakon, kao i servisnu neutralnost koju novi Zakon o elektronskim komunikacijama uvodi, a koji je u proceduri usvajanja, stava smo da bi Agencija Nacrt pravilnika trebala da uredi kako bi se obezbedila usaglašenost prvenstveno sa postojećim Zakonom, kao i sa predstojećim.

Takođe, ističemo da na osnovu E.164 Plana numeracije ITU organizacije numeracija kao resurs se dodeljuje i u korelaciji je isključivo sa uslugom koja se pruža, pri čemu po međunarodnim preporukama numeracija nema direktnu povezanost sa vrstom i tipom mreže preko koje se pruža. S tim u vezi, potrebno je izmeniti stav 1. Nacrta pravilnika tako da glasi:

„Operator javnu govornu uslugu putem javne fiksne komunikacione mreže pruža u potpunosti preko sopstvene javne fiksne komunikacione mreže, ili preko sopstvene javne fiksne komunikacione mreže uz korišćenje odgovarajućih resursa iznajmljenih od operatora registrovanih za iznajmljivanje resursa elektronske komunikacione mreže i dužan je da:“

Član 26.

Imajući u vidu ovlašćenje Agencije iz člana 37. stav 3. Zakona u vezi sa donošenjem Pravilnika o opštim uslovima za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja, stava smo da odredbe Nacrta pravilnika koje se odnose na ugovor između operatora i pretplatnika, odnosno korisnika treba da budu u saglasnosti sa relevantnim odredbama Zakona i ne treba dodatno da određuju obaveze operatorima Nacrtom pravilnika. S tim u vezi, potrebno je stav 1. člana 26. Nacrta pravilnika usaglasiti sa članom 106. stavom 1. Zakona, tako što će se dodati reč „zaključenja“ između reči „uslovima“ i „ugovora“.

Potrebno je stav 2. Nacrta pravilnika usaglasiti sa članom 106. stavom 2. Zakona tako da glasi:

„Cenovnik usluga, u zavisnosti od ponuđenih vrsta usluga, sadrži: visinu jednokratne naknade za priključenje, visinu mesečne naknade za pristup elektronskoj komunikacionoj mreži ili usluzi, obračunsku jedinicu i tarifni interval, opis posebnih uslova za pristup zaštićenim sadržajima ili uslugama sa dodatom vrednošću, obaveštenje o troškovima održavanja i dostupnim paketima usluga, obaveštenje o popustima, kao i druge odredbe specifične za određenu uslugu.“

Član 106. stav 3. Zakona uređuje obavezu operatora da uslove ugovora i cenovnik učini javno dostupnim na pogodan način. Stoga, smatramo da u skladu sa pravnim osnovom Agencije za donošenje Pravilnika, Agencija nema ovlašćenje da određuje obaveze operatorima koje **nisu usaglašene sa pomenutom odredbom Zakona**. S tim u vezi, smatramo da je neophodno **brisanje** stava 3. člana 26. Nacrta pravilnika. Neke od novina koje je Agencija predložila kroz izmene Pravilnika, nadležno ministarstvo je već unelo kao elemente novog Zakona o elektronskim komunikacijama i to primereno mogućnostima operatora. Stoga predlažemo da se ove izmene obuhvate pravilnikom po usvajanju novog Zakona.

Imajući u vidu ovlašćenje Agencije da bliže propiše uslove za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja u skladu sa stavom 3. člana 37. Zakona i to u pogledu „*zaštite prava potrošača u oblasti elektronskih komunikacija*“, ističemo da Nacrt pravilnika može da odredi detaljnije uslove samo u pogledu fizičkih lica odnosno potrošača. Stoga, potrebno je izmeniti stav 4. člana 26. Nacrta pravilnika tako što će se između reči „usluga“ i „učini“ dodati reči „za fizička lica“.

Član 27.

U članu 27. stavu 1. Nacrta pravilnika predviđeno je da operator obaveštava korisnike na pogodan način „*(štampani prilog mesečnom računu, SMS poruka, štampana brošura na prodajnom mestu, na svojoj Internet stranici, info kanalu, putem sredstava javnog informisanja i sl.)*“. Korisničko iskustvo nam je pokazalo da je obaveštavanje korisnika značajno efikasnije ukoliko se nalazi na samom štampanom primerku mesečnog računa, jer upravo taj primerak korisnici sa pažnjom razmatraju ostvarujući uvid u svoje mesečno zaduženje. Sa druge strane, u velikom broju slučajeva dešava se da korisnici štampani prilog računa zamene sa reklamnim materijalom i stoga ne upute se u relevantne informacije i sadržinu obaveštenja. S tim u vezi, predlažemo izmenu stava 1. člana 26. Nacrta pravilnika tako što će se reči „*štampani prilog mesečnom računu*“ izmeniti tako da glase „*štampani primerak mesečnog računa*“.

Stav 3. člana 27. Nacrta pravilnika je potrebno uskladiti sa članom 107. Zakona tako što će se dodati reč „bitno“ između reči „jednostranim izmenama“ i „menjaju“ kako bi se osigurala zakonitost, odnosno usklađenost Nacrta pravilnika sa Zakonom.

U vezi sa formulacijom stava 4. člana 27. Nacrta pravilnika stava smo da bi uslovljavanje operatora sa tabelarnim prikazom predstavljao teret za operatora i sličan primer ovoj vrsti obaveza nismo našli u drugim industrijama. Osim što za operatora ovo predstavlja dodatni i značajni razvoj postojećih sistema, Agencija Nacrtom pravilnika definiše obavezu koja ne bi bila pregledna, a samim tim i zbunjujuća za krajnjeg korisnika.

Razumemo potrebu Agencije da zaštiti prava korisnika i kroz inicijative o dodatnom obaveštavanju korisnika. Ipak, mišljenja smo da Agencija iz iskustava koje ima sa operatorima u komunikaciji koja je ostvarena kroz predloge izmene Opštih uslova poslovanja, trebalo da ima uvid u mogućnost izvodljivosti predloga izmena predmetnog pravilnika. S tim u vezi, predlažemo brisanje stava 4. člana 26. Nacrta pravilnika.